

Babits Mihály

1883- Szekszárd

Költő, író, műfordító, irodalomtörténész

Nyugat első nemzedékének tagja

Apja: Babits Mihály (törvényszéki bíró)

Anyja: Kelemen Auróra (művelt)

Pest, Pécs, Ciszterciek gimnázium, Pázmány Péter egyetem (magyar, francia) Juhász Gyula +

Kosztolányi Dezső

Baján, Szekszárdon, Újpesten, Pesten, Szegeden: tanár

Vörösmarty Akadémia elnöke, Kisfaludy Társaság elnöke

1941. Budapesten huny el gégerákban

Első művei a Holnap című antológiában jelennek meg

Rövid ideig szerelmi kapcsolat: Boncza Berta (Csinszka) [Ady]

Majd Török Sophiet (Tanner Ilona) kéri feleségül

Regények: A gólyakalifa, Kártyavár, Tímár Virgil fia, Halálfiái, Elza pilóta vagy a tökéletes társadalom

Pályaképe:

- Általános emberi érzések bemutatása a költői feladata
- Apolitikus szerző, nem foglalkozik politikával, „az elefánttorony költője”, visszavonult költői nagyság
- Ezt a nézetet a történelmi események hatására feladja
- A napi politikai eseményekkel továbbra sem foglalkozik, de az 1.-2. világháború időszakában háborúellenességet hirdet
- 1. szakasza:
 - Első világháborúig tart
 - Témája: vidéki elvagyódás
 - Rendkívüli műveltségre tesz szert
 - Poeta doctus: tudós költővé válik
 - Sokoldalúság jellemző rá
 - Ismeri a klasszikus kultúrát, igényesség, kidolgozottság jellemző rá, kipróbálja a XX. századi izmusokat (: impresszionizmus, szecesszió, szimbolizmus)
 - Világképét meghatározza a polgári műveltsége és katolikus műveltsége (Nietzsche, Bergson)
- Első kötete 1909-ben jelenik meg: Levelek Iris koszorújából
- Első verse: Inhoratium
- Cím jelentése: Horatius ellen
- Horatius: antik római költő
- A megelégedés, az aranyközépút költőjének is nevezik (Carpe diem! -> Élj a mának!)
- Soha meg nem elégedés költője szeretne lenni Babits
- Szembeszáll a tömegízléssel
- Kiválasztott, beavatott rétegnek szeretne írni
- Ez a kötet első verse

Jónás könyve:

- Operációja után írta Babits, 1938. szeptember, ekkor rohanta le Németország Ausztriát
- Babits prófétai szerepet vállal magára, mi a költő feladata ebben a történelmi helyzetben? -> kérdést tesz fel
- Válasza: „vétkesek közt cinkos, aki néma” || Radnóti Miklós: Töredék
- Műfaja: elbeszélő költemény
- Szerkezetileg 4 részből áll
- Önvallomás, szereplíra
- A bibliai Jónás könyvére épül, viszont jelentős eltérések is vannak a 2 alkotás között:
 - Niniveiek nem hallgatnak Jónás intő szavára, mégis megmenekülnek
 - Ember ember fölött nem ítélkezhet (fasizmus)
 - A stílus nem egységes, érvényesül benne az ironia
 - Jónás groteszk figuraként jelenik meg
 - A kormányos parancsára dobják a tengerbe
 - A cethal gyomrában töltött időt részletezi, tengeri vihar bemutatása is részletesebb
 - Ninive város leírása is kifejtettebb
 - Niniveiek kigúnyolják Jónást, nem engedelmeskednek neki
- Az epika és a líra ötvöződik ebben a költeményben
- Epikus rész: Jónás története
- Lírai rész: Költői feladatról való elmélkedés
- Realista alkotás, néhol naturalisztikus részletezéssel (pl.: cethal gyomrának bemutatása, mindent részletez, nem csak a lényeges dolgokat)
- Szerkezete:
 - * 1. rész:
 - Az Úr Ninivébe küldi Jónást, elmenekül előle, Tarsisba eljutni Ninive helyett
 - Vihar bemutatása, hajósok Jónást a tengerbe vetik
 - * 2. rész
 - Jónást elnyelte a cethal
 - 3 nap 3 éjszakát töltött a hal gyomrában (misztikus)
 - Könyörög Istenhez és 4. nap kiengedi, partra veti
 - * 3. rész:
 - Másodszor is elküldi Ninivébe az Úr
 - Ninivében 3 nap hirdeti az Úr szavát
 - 1. nap: kereskedők
 - 2. nap: színészek
 - 3. nap királyi palota
 - * 4. rész:
 - Pusztába vonul, hogy a hátralevő prófétai küldetés 38 napját ott töltse
 - Végig szeretné nézni a bűnös város pusztulását
 - A jóslat nem teljesedik be
- Stilisztikai eszközök a műben:
 - Archaizmus: régies kifejezések (megharagudék, vala)
 - Latinizmus: futván az Urat (ige latin ragozása)
 - Köznyelvi kifejezések
- Verselése:

- * Jambikus sorok (rövid-hosszú)
- Hangneme:
 - * Ironikus + patetikus (fennkölt, ünnepélyes, emelkedett) keveredik

Jónás imája:

- Saját önsorsának tárgyiasult képe
- Szerkezetileg összesen 2 mondatból áll
- 1. mondat: panasz
- 2. mondat: fohász
- A költészetének az újjászületéséért könyörög a költő, bár tudatában van a közeli halálának is